

Mantova.

Mantova.

Reka Mincio, izhajajoča iz Gardskega jezera, razširjuje se na planem ter naredi veliko močvirsko jezero. Na otoku tega jezera stoji Mantova, glavno mesto severo-italijanske pokrajine Mantovske. Mesto obstoji iz notranjega

mesta in pet predmestij, ki so vsa močno utrjena. Mantova šteje 28.000 prebivalcev ter se šteje med najlepše in najmočnejše trdnjave v Italiji, da-si na človeka, ki pride prvič v to mesto, ne naredi posebno ugodnega utisa, a to zaradi tega ne, ker je trdnjava. Najlepši trg v Mantovi je „Piazza di Virgilio“; tu stoji kip slovečega pesnika Virgilija, ki je bil v obližji Mantovskega mesta porojen in njemu na čast je dobil trg svoje imé.

Virgilij, prvak med rimskimi pesniki, opeval je mesto v svojih prekrasnih pesniških umotvorih, in Dante, največji pesnik srednjega veka, slavil je mesto Mantovo v svojih slovečih poezijah.

Med krasnimi poslopji se najbolj odlikuje poslopje „Corte imperiale“, ki je svojina rodovine Gonzage. Tu se vidijo še denes prekrasne slikarije al fresco od Julija Romana in druge znamenitosti prvih umeteljničkov iz starrega in srednjega veka. Slikarske učilnice Julija Romana v Mantovi so nekdanjelo slovele po vsej Italiji, in ravno on je bil, ki je pozidal prekrasno palačo „del Tè“ v podobi črke T, od koder ima palača svoje imé. Ta poletna palača je bila nekdanj svojina vojvodov Gonzage, a zdaj je kraljevi grad v notranjem mestu Mantove. Najznamenitejše v tem poslopju je orjaška dvorana. Od vseh strani je človek obdan v tej dvorani od velikanskega skalovja, katero razbijajo orjaki. Še celó tla so iz razbitega skalovja, a na stropu je Jupiter, ki meče strele iz oblakov. — Pómneti je treba, da so v Mantovi dolgo gospodovali vojvode Mantovske rodovine Gonzaga, ki so mesto na vse strani oplešali z raznimi umeteljniškimi umotvori. Sv. Alojzij Gonzaga (umrl v Rimu 1581. l.), katerega posebno šolska mladina zelo časti, izhajal je iz postranske vrste tega rodú, od mejnih grofov Kastilijonskih.

Druge znamenitosti so: Cerkev sv. Andreja s prekrasnimi slikami od Canove, stolica sv. Petra in 1807. leta pozidana cerkev sv. Mavricije. Znamenita je tudi na zahodnjem konci gorenjega Mantovskega jezera prelepa cerkev „Madonna delle Grazie.“

V Mantovi ste dve gimnaziji in jedno semenišče; velika javna knjižnica, ki je največja v vsej Italiji, in imeniten muzej, kakeršnega nima nobeno drugo mesto v Italiji, razven Rima, Florence in Napolja.

Obrt se odlikuje posebno z izdelovanjem úsnija, svilenega blagá, različnih trakov, platna, steklenine, pergamena, kočij itd. Najživahnejša je kupčija s svilo in svilenim blagom.

Mantova je bila ustanovljena od Rimljanov in Karol Veliki jo je utrdil. Od 15. stoletja je bila pod gospodstvom vojvodov Mantovske rodovine Gonzaga in s poslednjim vojvodom tega rodú 1797. l. je pripala k avstrijskemu cesarstvu. Leta 1805. so jo dobili Italijani nazaj, a kmalu potem (1814. l.) je pripala zopet k Avstriji, kjer je ostala do 1866. leta, rekši do vojske z Italijani, v katerej smo prepustili laško kronovino Benečansko Italijanom, da bi se mir napravil z Lahi, ki so vedno napadali naše cesarstvo zaradi lombardo beneške dežele.

T.